
Lista 11: Twierdzenia całkowe

Analiza i Topologia, semestr zimowy 2019/2020

1. Załóżmy, że umiemy pokazać następujący fakt. Niech f będzie funkcją prostą, $\mu(X)$ jest skończona, $a \leq f \leq b$, to

$$a\mu(X) \leq \int_x f d\mu \leq b\mu(X).$$

Udowodnić to samo dla dowolnej funkcji mierzalnej f nieujemnej stosując schemat z wykładu. Tzn. : Niech f będzie nieujemną funkcją mierzalną, $\mu(X)$ jest skończona, $a \leq f \leq b$, to

$$a\mu(X) \leq \int_x f d\mu \leq b\mu(X).$$

2. Załóżmy, że umiemy pokazać następujący fakt. Niech f będzie funkcją prostą, $f = 0$ μ - prawie wszędzie to $\int_X f d\mu = 0$. Udowodnić to samo dla dowolnej funkcji mierzalnej f nieujemnej stosując schemat z wykładu. Tzn. : Niech f będzie nieujemną funkcją mierzalną, $f = 0$ μ - prawie wszędzie to

$$\int_X f d\mu = 0.$$

3. Obliczyć poniższe granice, powołując się na odpowiednie twierdzenia graniczne dla całki

$$(i) \lim_{n \rightarrow \infty} \int_1^{\infty} \frac{\sin nx}{x^2 + nx} d\lambda(x) \quad (ii) \lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 \frac{2n^3x + 5n + 4}{n^3x + 2n} d\lambda(x), \quad (iii) \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \int_1^{+\infty} \frac{1}{x^2 \ln(1 + \frac{x}{n})} d\lambda(x).$$

4. Wykazać, że

$$\int_{\mathbb{R}} \lim_{n \rightarrow \infty} \mathbf{1}_{[n, n+1]} d\lambda < \lim_{n \rightarrow \infty} \int_{\mathbb{R}} \mathbf{1}_{[n, n+1]} d\lambda,$$

gdzie $\mathbf{1}_A$ oznacza funkcję charakterystyczną zbioru A . Wyjaśnić, dlaczego fakt ten nie stoi w sprzeczności ani z twierdzeniem Lebesgue'a o zbieżności monotonicznej ani z twierdzeniem Lebesgue'a o zbieżności zmajoryzowanej.

5. Rozważając przestrzeń $X = \mathbb{N}$, $\mathcal{A} = \mathcal{P}(\mathbb{N})$, $\nu =$ miara licząca na \mathbb{N} i funkcje $f_n(k) = \frac{1}{n} \mathbf{1}_{\{1, 2, \dots, n\}}(k)$, sprawdzić, że założenie o ograniczoności w twierdzeniu Lebesgue'a o zbieżności ograniczonej jest istotne.

6. (Twierdzenie Lebesgue'a w wersji dla szeregów) Niech $(f_n)_n$ będzie takim ciągiem funkcji całkownych, że $\sum_{n=1}^{\infty} \int |f_n| d\mu < \infty$. Udowodnić, że szereg $\sum_n f_n$ jest zbieżny prawie wszędzie i

$$\int_X \sum_{n=1}^{\infty} f_n d\mu = \sum_{n=1}^{\infty} \int_X f_n d\mu.$$

7. Obliczyć całkę $\int_{\mathbb{R}} f d\lambda$, jeśli $f = \sum_{n=1}^{\infty} (-3)^n \mathbf{1}_{A_n}$, $A_n = (n, n + \frac{1}{9^n})$.

8. Opisz przestrzeń miarową (X, Σ, μ) związaną z rzutem kostką i przestrzeń miarową (Y, Π, ν) związaną z rzutem monetą. Opisz miarę produktową $\mu \otimes \nu$. Z jakimi wydarzeniami losowymi (zdarzeniami elementarnymi) jest ona związana?

9. Oblicz miarę $\lambda_2(A)$ jeśli

$$(a) A = [0, 1] \times \{0, 1\} \quad A = \{(x, y) \in [0, 1]^2 : x - y \in \mathbb{Q}\}.$$

10. Rozpatrujemy przestrzeń $\mathbb{R} \times \mathbb{N}$ z σ -ciałem $Bor(\mathbb{R}) \otimes \mathcal{P}(\mathbb{N})$ i miarą $\lambda \otimes \mu$, gdzie λ oznacza 1-wymiarową miarę Lebesgue'a na \mathbb{R} , μ - miarę liczącą na \mathbb{N} . Oblicz miarę A , gdzie

$$(a) A = [0, 1] \times \{0, 1\} \quad A = \{(n, m) \in \mathbb{N}^2 : n \leq m\}.$$

11. Uzasadnić, że $\mathcal{P}(\mathbb{N}) \otimes \mathcal{P}(\mathbb{N}) = \mathcal{P}(\mathbb{N} \times \mathbb{N})$ oraz wykazać, że miara produktowa dwóch miar liczących na \mathbb{N} jest miarą liczącą na \mathbb{N}^2 .

12. Rozpatrujemy przestrzeń $\mathbb{R} \times \mathbb{N}$ z σ -ciałem $Bor(\mathbb{R}) \otimes \mathcal{P}(\mathbb{N})$; λ oznacza 1-wymiarową miarę Lebesgue'a na \mathbb{R} , ν - miarę liczącą na \mathbb{N} , δ_a - miarę Diraca w a (na \mathbb{R} lub \mathbb{N}). Sprawdzić, czy:

$$(a) \delta_a \otimes \delta_b = \delta_{(a,b)},$$

$$(b) \delta_a \otimes \nu(A) = |A_a|, \text{ gdzie } |A_a| \text{ oznacza licznosc } x\text{-przekroju zbioru } A \text{ w punkcie } a.$$

$$(c) \lambda \otimes \lambda(\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x - 2y \in \mathbb{Q}\}) = 1,$$

$$(d) \lambda \otimes \nu(\{(x, m) \in \mathbb{R} \times \mathbb{N} : x \leq m\}) = \infty.$$

13. Niech $X = Y = [0, 1]$, λ oznacza miarę Lebesgue'a na X , ν oznacza miarę liczącą na Y . Definiujemy funkcję

$$f(x) = \begin{cases} 1, & x = y \\ 0, & x \neq y \end{cases}.$$

Sprawdzić, że f jest funkcją mierzalną oraz że całki iterowane $\int_X \int_Y f(x, y) d\nu(y) d\mu(x)$ i

$\int_Y \int_X f(x, y) d\mu(x) d\nu(y)$ nie są sobie równe. Dlaczego?

14. Korzystając z twierdzenia Tonellego, obliczyć całkę

$$\int_A \frac{1}{(2-x)(y+1)} d\lambda_2(x, y),$$

gdzie $A = \{(x, y) : x \geq 0, y \geq 0, x + y \leq 1\}$.